

***Χαιρετισμός Προέδρου ΕΛΕΑΒΙΟΜ κ. Αντώνη Γερασίμου
στο Bioeconomy & Bioenergy Forum 2019***

Τετάρτη 27/11/2019, Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Κυρίες και Κύριοι,

Αγαπητοί διοργανωτές του Φόρουμ Βιοοικονομίας και Βιοενέργειας,

Με μεγάλη χαρά και ικανοποίηση είμαστε σήμερα παρόντες σε μία ακόμα σημαντική εκδήλωση του κλάδου αειφόρου αξιοποίησης βιομάζας, μέσα από την ευρύτερη οπτική της βιοοικονομίας.

Όπως θα γνωρίζετε, η Ελληνική Εταιρεία Ανάπτυξης Βιομάζας (ΕΛΕΑΒΙΟΜ) είναι ο διάδοχος φορέας και η φυσική συνέχεια της ΕΛΛΕΒΙΟΜ, του μακροβιότερου Ελληνικού Συνδέσμου στο χώρο των ΑΠΕ, που είχε ιδρυθεί το 1990, συμπληρώνοντας δηλαδή σχεδόν 30 χρόνια δραστηριότητας.

Βάσει του επίσημου καταστατικού της, η ΕΛΕΑΒΙΟΜ έχει ως σκοπούς:

- Την προώθηση και τον συντονισμό της επιστημονικής έρευνας, για την ανάπτυξη συνθηκών αειφόρου αξιοποίησης Βιομάζας.
- Τη διάδοση της χρήσεως της Βιομάζας σε εθνικό επίπεδο.
- Την καταγραφή και προβολή των επιστημονικών μελετών, εφαρμογών και βέλτιστων πρακτικών αξιοποίησης της Βιομάζας.
- Την εκπόνηση μελετών στατιστικού και οικονομοτεχνικού χαρακτήρα, όπως π.χ. οι ετήσιες στατιστικές εκθέσεις Βιοενέργειας σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Βιοενέργειας “Bioenergy Europe”, αλλά και ad-hoc μελέτες, όπως π.χ. μελέτη που εκπονήθηκε για τη διαθεσιμότητα wood chips

στον Ελλαδικό χώρο, μελέτη για τα υγρά βιοκαύσιμα και τα ανανεώσιμα αέρια του κλάδου μεταφορών, κ.λ.π.

Καθώς η σημερινή εκδήλωση, αφενός εστιάζει στις προοπτικές και εφαρμογές της Βιοοικονομίας και στον αντίστοιχο αναδυόμενο ελληνικό κλάδο, αφετέρου μνημονεύει την συμβολική ημερομηνία της «Ελληνικής Ημέρας Βιοενέργειας», κρίνουμε σκόπιμο από την πλευρά του Συνδέσμου και των επιχειρήσεων και επαγγελματιών - μελών μας, να αναφερθούμε σε τέσσερις βασικές αναπτυξιακές προοπτικές της Βιοενέργειας, η οποία αποτελεί ουσιαστικό κινητήριο άξονα της Βιοοικονομίας.

1. Χρήση Αγροτικών Υπολειμμάτων για Παραγωγή Στερεών Βιοκαυσίμων:

Θεωρούμε ότι αποτελεί βασικό πυλώνα αναπτυξιακής πολιτικής, καθώς συνδυάζει πολλαπλά πλεονεκτήματα, όπως το γεγονός ότι είναι άρρηκτα συσχετισμένος με το waste management στις αγροτικές περιοχές. Αναφερόμαστε σε χαμηλής ή μηδενικής αξίας πρώτες ύλες βιομάζας (π.χ. κλαδέματα και εκριζώσεις), οι οποίες απαντώνται σε αφθονία στην ελληνική ύπαιθρο. Από αυτές, με κατάλληλη επεξεργασία, μπορεί να προκύψει ανταγωνιστικό, εγχώριο καύσιμο, ειδικότερα δε σε περιοχές όπου δεν υπάρχει δίκτυο φυσικού-ορυκτού αερίου, συνεισφέροντας ταυτόχρονα επιπλέον έσοδα για αγρότες από αξιοποίηση αγροτικών υπολειμμάτων βιομάζας.

2. Ανάπτυξη των Δασικών Καλλιεργειών Μικρού Περίτροπου Χρόνου (Short Rotation Coppice - SRC):

Συνιστά ιδανική απάντηση σε όποια ερωτήματα τίθενται περί εγχώριας προέλευσης της πρώτης ύλης βιομάζας, καθώς από ελληνικά εδάφη, οριακά και λιγότερο παραγωγικά που δεν αξιοποιούνται για την καλλιέργεια πρώτων υλών τροφίμων, είναι δυνατό να παράγεται υψηλής ποιότητας πρώτη ύλη (ξυλώδους κυρίως) βιομάζας, υιοθετώντας με επιτυχία ένα σύστημα εκ περιτροπής καλλιέργειας, το οποίο εφαρμόζεται ήδη με μεγάλη επιτυχία σε άλλες χώρες της Ε.Ε. Με τον τρόπο

αυτό, επιτυγχάνεται μείωση των φαινομένων λαθροϋλοτομίας, ενισχύεται η οικονομική δραστηριότητα ελληνικών επιχειρήσεων που κατασκευάζουν, εμπορεύονται ή συντηρούν δασικά μηχανήματα, ενώ παράλληλα δίνεται η δυνατότητα στην Ελλάδα να αποτελέσει καθαρό εξαγωγό χώρα πρώτης ύλης βιομάζας.

3. Τηλεθέρμανση και Συμπαραγωγή με Βιομάζα:

Συνιστά ιδανική επιλογή σε μικρή κλίμακα για οικισμούς/κωμοπόλεις που αυτή την στιγμή δεν διαθέτουν πρόσβαση σε ανταγωνιστικό καύσιμο, να αποκτήσουν εγχώριο και φιλικό προς το περιβάλλον καύσιμο από βιομάζα. Ιδίως δε, ως προς το φυσικό αέριο, το οποίο κακώς προωθείται σε αγροτικές περιοχές όπου υπάρχει αφθονία υποπροϊόντων βιομάζας, η τηλεθέρμανση με βιομάζα μπορεί να αποτελέσει εξαιρετικά συμφέρουσα εναλλακτική επιλογή. Επίσης, η χρήση βιομάζας σε σταθμούς τηλεθέρμανσης, οι οποίοι μέχρι πρόσφατα εξασφάλιζαν θερμική ενέργεια αποκλειστικά μέσω στερεών λιγνιτικών καυσίμων, μπορεί να επεκταθεί τα επόμενα χρόνια. Με την επέκταση τέτοιων επενδύσεων, επιτυγχάνεται αντιμετώπιση του φαινομένου της ενεργειακής φτώχειας και παράλληλα παρέχεται η δυνατότητα χρήσης τοπικής βιομάζας, σε συνδυασμό με συμπαραγωγή και παραγωγή ηλεκτρισμού, για μεγιστοποίηση του οικονομικού και περιβαλλοντικού οφέλους.

4. Παραγωγή Βιομεθανίου:

Με την εξέλιξη της τεχνολογίας, η οποία είναι ευρέως διαδεδομένη σε πολλές χώρες της Ε.Ε., είναι πλέον εφικτή η αναβάθμιση του βιοαερίου σε βιομεθάνιο και η συνεπαγόμενη μερική αντικατάσταση εισαγόμενου φυσικού αερίου από εγχώριες ανανεώσιμες πηγές. Με αυτό τον τρόπο, δίνεται η δυνατότητα αξιοποίησης καυσίμου με ιδιότητες ισοδυνάμου φυσικού αερίου σε περιοχές χωρίς πρόσβαση στο δίκτυο του φυσικού αερίου. Παράλληλα, γίνεται χρήση υλικών χαμηλής αξίας και οργανικών αποβλήτων για την παραγωγή υψηλής αξίας αερίου καυσίμου, το οποίο είναι ικανό να χρησιμοποιηθεί και ως καύσιμο κίνησης, τροφοδοτώντας τις οδικές ή τις

σιδηροδρομικές συγκοινωνίες. Η συγκυρία παρουσιάζεται ευνοϊκή, καθώς ήδη οι μεγάλοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, αποσύρουν σταδιακά τις χρηματοδοτήσεις σε επενδύσεις ορυκτών καυσίμων. Ειδικότερα δε στον κλάδο του φυσικού αερίου, τα επόμενα χρόνια θα χρηματοδοτούνται μόνο οι λεγόμενες «νέες τεχνολογίες» (π.χ. συμπαραγωγή, δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα), συμπεριλαμβανομένης της ανάμιξης ανανεώσιμων αερίων με το ορυκτό φυσικό αέριο. Μέσα σε αυτό το τοπίο, το βιομεθάνιο παίζει ένα πολύ σημαντικό και επίκαιρο ρόλο.

Εκτίμηση και θέση της ΕΛΕΑΒΙΟΜ είναι ότι για τη στροφή της προσοχής της Πολιτείας στους τέσσερις παραπάνω τομείς, θα χρειαστούν κατάλληλες νομοθετικές ρυθμίσεις και παρεμβάσεις, όπως:

- η τροποποίηση της δασικής νομοθεσίας, με έμφαση στην καταπολέμηση της λαθροϋλοτομίας αλλά και με ενίσχυση της αξιοποίησης υπολειμματικής δασικής βιομάζας για την αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιών και έκλυσης επικίνδυνου μεθανίου από φυτά σε αποσύνθεση προς την ατμόσφαιρα,
- η διατίμηση των δασικών προϊόντων πέραν των καυσόξυλων,
- η χρήση σχημάτων ενεργειακών κοινοτήτων για την προώθηση των τεχνολογιών περισυλλογής και προκατεργασίας βιομάζας στην κατεύθυνση του «χτισίματος» αξιόπιστων εφοδιαστικών αλυσίδων στις αγροτικές και δασικές περιοχές,
- ο επίσημος χαρακτηρισμός των εργοστασίων βιομάζας/βιοαερίου ως νομιμοποιημένων αποδεκτών οργανικών παραπροϊόντων και αποβλήτων, και η θεσμοθέτηση κατάλληλων κέντρων logistics ανά περιφέρεια και δήμο,
- η εξειδίκευση του νομοθετικού πλαισίου αναφορικά με τη χρήση βιομεθανίου σε δίκτυα αερίων, αλλά και ως «πράσινο» αέριο μεταφορών.

Κλείνοντας, αξίζει να σημειώσουμε, ότι όπου διεθνώς αξιοποιήθηκε ενεργειακά η βιομάζα, δεν έγινε αμιγώς στο πλαίσιο άσκησης ενεργειακής πολιτικής, αλλά, κυρίως, στην κατεύθυνση εξεύρεσης εναλλακτικών λύσεων για την αντιμετώπιση

προβλημάτων στους τομείς της αγροτικής, δασικής, κτηνοτροφικής παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων. Για τον λόγο αυτό, είναι κεφαλαιώδους σημασίας να γίνει κατανοητό από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και την πολιτική ηγεσία, ότι το πλαίσιο λειτουργίας της ενεργειακής αξιοποίησης βιομάζας πατάει «σε δύο βάρκες» και θα πρέπει να απασχολεί εξίσου τόσο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όσο και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Η ΕΛΕΑΒΙΟΜ είναι στη διάθεση όλων των αρμόδιων φορέων για την συνδιαμόρφωση ενός κατάλληλου τέτοιου πλαισίου λειτουργίας προς όφελος των τοπικών κοινωνιών, της οικονομίας και του περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Εύχομαι ό,τι καλύτερο για την σημερινή και για τις μελλοντικές αντίστοιχες εκδηλώσεις!

Αντώνιος Ε. Γερασίμου

Πρόεδρος ΕΛΕΑΒΙΟΜ